

Nieuw; Bipolaire stoornissen en trauma

De comorbiditeit van trauma en posttraumatische stressstoornis (PTSS) bij mensen met een bipolaire stoornis is aanzienlijk. Onderzoek suggereert dat individuen met een bipolaire stoornis een verhoogd risico lopen op het ervaren van traumatische gebeurtenissen in hun leven, zoals misbruik, geweld of andere schokkende ervaringen. Hierdoor kan de prevalentie van PTSS bij mensen met een bipolaire stoornis relatief hoog zijn.

Hoewel er variatie is in de gerapporteerde cijfers, wijzen studies op een aanzienlijk verband tussen bipolaire stoornissen en PTSS, met percentages die kunnen variëren van ongeveer 10% tot 30%. Het is belangrijk om op te merken dat de comorbiditeit tussen PTSS en bipolaire stoornis de behandeling complexer kan maken, aangezien trauma gerelateerde symptomen de stemmingssymptomen kunnen versterken of andersom. Een literatuurstudie liet zien dat er onvoldoende wetenschappelijke evidentie is om eenduidige uitspraken over het farmacotherapiebeleid voor comorbide PTSS bij patiënten met een bipolaire stoornis te kunnen doen (Hendriks & Goossens, 2022).

Er is redelijk veel onderzoek gedaan naar vroegkinderlijk trauma bij bipolaire stoornissen, echter veel minder of zelfs nauwelijks naar iatrogeen trauma. Iatrogen trauma verwijst naar de traumatische gevolgen die kunnen optreden als gevolg van behandeling of interventie van de ziekte of stoornis. Iatrogen trauma kan voorkomen bij mensen met een bipolaire stoornis om verschillende redenen, zoals onbedoelde bijwerkingen van medicijnen, negatieve ervaringen tijdens behandeling (waaronder opname), of andere onvoorziene gevolgen van de behandeling. Tevens kunnen behandelingen en het doormaken van episodens ook gevolgen hebben voor het beleven van religie, spiritualiteit en zingeving.

Onderzoek naar iatrogen trauma bij mensen met een bipolaire stoornis is belangrijk om verschillende redenen:

- **Patiëntenzorg verbeteren:** Het begrijpen en onderzoeken van iatrogen trauma kan helpen bij het verbeteren van de kwaliteit van de zorg voor mensen met een bipolaire stoornis. Het kan leiden tot de ontwikkeling van richtlijnen en protocollen om iatrogen trauma te voorkomen, te identificeren en te behandelen.
- **Bijwerkingen minimaliseren:** Door onderzoek te doen naar iatrogen trauma kunnen behandelaars meer te weten komen over de mogelijke bijwerkingen van verschillende behandelingsmethoden. Dit kan hen helpen bij het selecteren van behandelingsopties met de minste risico's voor iatrogen trauma.
- **Behandelopties optimaliseren:** Onderzoek kan helpen bij het identificeren van effectievere en veiligere behandelingen voor bipolaire stoornissen.
- **Posttraumatische groei bevorderen,** het begrijpen van iatrogen trauma kan helpen bij het verminderen van de psychologische last voor mensen met een bipolaire stoornis en zelfs leiden tot posttraumatische groei.
- **Behandelaren bewust laten worden** van de emotionele en psychische gevolgen van behandeling en hen in staat stellen patiënten beter te ondersteunen.
- **Patiënttevredenheid verhogen:** Door het verminderen van iatrogen trauma kunnen patiënten met bipolaire stoornis hun behandeling positiever ervaren, wat kan leiden tot een hogere tevredenheid en meer therapietrouw.

Nieuwe of gestarte initiatieven

- Om goed zicht te krijgen op iatrogeen trauma is een artikel geschreven over de etiologie van trauma bij bipolaire stoornissen, deze zal binnenkort ter publicatie worden aangeboden.
- Er wordt een systematic review uitgevoerd naar iatrogeen trauma bij bipolaire stoornissen.
- Een kwalitatieve studie is uitgevoerd naar de traumatische ervaringen die mensen met een bipolaire stoornis hebben meegemaakt (Linda van der Voort).

- Er start een kwalitatief onderzoek naar de ervaring van patiënten met een bipolaire stoornis met de ambulante hulpverlening na een (gedwongen) opname en het effect op identiteitsontwikkeling.